

Aan:
de staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat
Postbus 20401
2500 EK 'S-GRAVENHAGE



Assen, 26 september 2023
Ons kenmerk 39/4.1/2023001257
Behandeld door de heer W. Bijsterbosch (0592) 36 59 06
Onderwerp: Advies op verlenging winningsvergunning ZO Drenthe Zuur

Geachte staatssecretaris,

Op 24 juli 2023 hebt u ons gevraagd om advies uit te brengen op de voorgenomen verlenging van de gaswinning ZO Drenthe Zuur. U betreft dit advies bij uw besluit om al dan niet in te stemmen met het verlengen van de winningsvergunning.

Hieronder treft u ons advies aan.

Met betrekking tot de aanvraag

Vanuit ons beleid voor Bodem en Ondergrond hebben wij geen bezwaren tegen het voortzetten van de bestaande winning. Het betreft immers een gasveld waar al lange tijd gas uit wordt gewonnen en dat - wat bevingen betreft - in de laagste risicocategorie (1) is ingedeeld. Het nog te produceren volume is relatief beperkt (minder dan 3% van het totaal) en dit valt ook binnen de eerder vergunde hoeveelheden. Wij constateren dan ook dat de wijziging feitelijk alleen betrekking heeft op de verlenging van de einddatum.

Gestapelde mijnbouw - bodemdaling

In de directe omgeving van de gasvelden die onder de winning ZO Drenthe Zuur vallen, bevinden zich meerdere actieve en (recent) gesloten gaswinningen en de op dit moment stilgelegde oliewinning Schoonebeek. Er is sprake van overlap van de effecten van deze gaswinningen. Denk hierbij aan de effecten van bodemdaling op de waterhuishouding. De voorspelling is dat de totale bodemdaling boven Emmen-Nieuw-Amsterdam in 2035 meer dan 6 en in 2100 meer dan 8 cm kan bedragen.



De ervaring leert dat bij een bodemdaling van meer dan 5 cm maatregelen met betrekking tot het watersysteem wenselijk zijn. Wij vinden het daarom belangrijk dat de cumulatieve effecten van de gestapelde mijnbouw voor nu en in de toekomst goed in beeld worden gebracht en dat er waar nodig maatregelen worden genomen. Belangrijk hierbij is dat ook de (toekomstige) financiering voldoende moet zijn geborgd. In die zin sluiten wij ons aan bij het advies van het Staats-toezicht op de Mijnen (SodM) (het samen met de lokale overheden in beeld brengen van de gevolgen van bodem-daling en het maken van afspraken over beheersmaatregelen en bijbehorende financiering).

Communicatie met omwonenden

Wij constateren dat er in algemene zin onder de bevolking ten aanzien van mijnbouw veel zorgen leven. Het gaat dan om zorgen over eventuele bevingen, maar ook over de gevolgen van bodemdaling. Zeker als er sprake is van zowel diepe als ondiepe bodemdaling leidt dit niet zelden tot onbegrip bij betrokkenen. Wij pleiten er dan ook voor om de bevolking goed mee te nemen in de verdere planvorming. Het in de brede omgeving goed in beeld brengen van de effecten van bodemdaling maakt daar naar onze mening deel van uit. Ook moeten belanghebbenden erop gewezen worden dat zij voor afhandeling van eventuele schade de Commissie Mijnbouwschade kunnen inschakelen. Heldere en proactieve communicatie over alle aspecten van deze gaswinning is een taak voor zowel EZK als de NAM.

Specifiek met betrekking tot gaswinning Emmen-Nieuw-Amsterdam

In de omgeving van het gasveld Emmen-Nieuw-Amsterdam is momenteel veel te doen over schade door ongelijkmatige zetting en bodemdaling. Sinds 2019 zijn in het buitengebied tussen Nieuw-Amsterdam/Veenoord en Erica enkele tientallen schademeldingen betreffende bodemdaling binnengekomen. Dit betreft een forse stijging ten opzichte van voorgaande periodes.

Op zich lijkt er geen oorzakelijk verband te zijn tussen bodemdaling door gaswinning en de opgetreden schades. Bij de bevolking leven er juist op dat gebied grote zorgen. Het hervatten van de winning in Emmen-Nieuw-Amsterdam zal naar verwachting dan ook tot grote weerstand leiden.

Tijdens de toelichting op het winningsplan is door de NAM aangegeven dat de winning Emmen-Nieuw-Amsterdam voorlopig niet zal worden opgestart. Het besluit van de NAM om de winning voorlopig niet op te starten juichen wij - in het licht van de problematiek van de bodemdaling - op zich toe. Wel blijft het gasveld deel uitmaken van de vergunningsaanvraag. Op basis van deze vergunning kan de NAM vervolgens besluiten alsnog de winning Emmen-Nieuw-Amsterdam op te starten. Naar onze mening kan deze winning pas worden opgestart nadat de NAM hierover met de omgeving heeft gecommuniceerd. Wij verzoeken u dit als voorwaarde op te nemen in de vergunning.

Interferentie met aardwarmtewinning Erica

In 2010 heeft uw voorganger een opsporingsvergunning aardwarmte afgegeven voor het gebied Erica. De vergunning is in 2021 voor het laatst gewijzigd door EZK (kenmerk DGKE-WO / V-15219). Het geothermieproject is nog in voorbereiding. Op 17 maart 2023 is door uw ministerie onder voorwaarden toestemming verleend voor de overdracht van de opsporingsvergunning aan GGN

(Geothermie Groep Nederland BV). GGN is nu bezig met de verdere uitwerking van de plannen.

Voor het behalen van onze energie- en klimaatdoelstellingen zien wij een grote rol weggelegd voor geothermie. Voor ons is het dan ook cruciaal dat de voortzetting van de gaswinning niet botst met de mogelijkheden voor aardwarmte-winning zoals opgenomen in de opsporingsvergunning. Wij verzoeken u dan ook om in de vergunning als voorwaarde op te nemen dat de NAM zorgdraagt voor goede afstemming met GGN.

Slotsom

Vanuit het oogpunt van ons beleid en veiligheid zijn er geen zwaarwegende redenen om negatief te adviseren met betrekking tot het gewijzigde winningsplan. Wel pleiten wij ervoor om de cumulatieve effecten van de gestapelde mijnbouw beter in beeld te brengen. Verder benadrukken wij het belang van een goede communicatie met de omgeving. Dit in het bijzonder met betrekking tot de samenloop van de gaswinning met de problematiek rondom de schades door ongelijkmatige zetting/bodemdaling in het gebied Nieuw-Amsterdam/Veenoord/Erica.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten Drenthe,



, voorzitter

md/coll.



, secretaris

Afschrift aan Provinciale Staten van Drenthe